

Eurooppalaisten siirtolaisuus 1800- ja 1900-luvuilla

Aberdeenin yliopisto Skotlannissa järjesti kansainvälisen konferenssin ”Europeans on the Move During the Nineteenth and Twentieth Centuries: Sources, Representations, and Methodologies” keväällä 2004. Esitelmien pitäjät eri puolilta maailmaa toivat esiin sen, että eurooppalaiset ovat muuttaneet varsin eksoottisiin kohteisiin – kuten Uuteen Seelantiin tai Etelä-Afrikkaan – ilman, että etukäteistietoa kohdemaasta on ollut käytettävissä lähestulkoonkaan nykypäivän mittakaavassa.

Eri esitelmissä pohdittiin eurooppalaisen maahanmuuttajan sopeutumista uusiin olosuhteisiin. Dr. Ben Braber Aberdeenin yliopistosta kertoi, että mikäli Glasgowiin muuttaneet tulokkaat eivät sopeutuneet alueelle, he muuttivat siinä tapauksessa pois. Glasgowin alueen asukkaat halusivat vaikuttaa uusien tulokkaiden sopeutumiseen, ja silloin saatettiin auttaa yksilöä hyväntekeväisyyden kautta perustamaan yritys tai hankkimaan yrityksessä tarvittavaa kalustoa, kuten esimerkiksi räätätille ompelukone. Apu oli konkreettista.

Aidan Lawes Englannin kansallisarkistosta kertoi ”Moving Here – 200 years of migration to England” -websivustosta. Sivustoilla ihmiset voivat mm. kertoa, miten he aikoinaan muuttivat Englantiin, millaisen vastaanoton he saivat tullessaan uuteen asuinmaahansa ja millaisia heidän kokemuksensa Englannissa asumisesta ovat. (Internet-osoite websivustoille on: www.movinghere.org.uk)

Dr. Enda Delaney Pohjois-Irlannin Queen’s Universitystä nosti esiin kysymyksen, miten irlantilaista on irlantilainen diaspora. Hän tarkasteli irlantilaisten muuttoja Englantiin ja totesi, että monet ovat tunteneet itsensä enemmän englantilaisiksi kuin irlantilaisiksi. Heistä on saattanut tuntua myös siltä, että he ovat muukalaisia molemmissa maissa. Kirjeet ovat olleet tärkeä kontaktimuoto kotimaahan.

Dr. Alistair Thomson Sussexin yliopistosta nosti esiin kirjeet tärkeänä tutkimusmateriaalina. Hän totesi, että kirjeissä ihmiset sanovat enemmän kuin puhuessaan henkilökohtaisesti. Thomson on tehnyt tutkimusta Englannista Australiaan muuttaneesta naisesta, joka kirjoitti 271 kirjettä usean vuoden aikana. Kirjeistä käy ilmi hänen kaukaiseen maahan sopeutumisen dynamiikka.

Prof. David Fitzpatrick Irlannin Trinity Collegesta kysyi konferenssiyhteenvedossaan, miksi jotkut henkilöt muuttavat ja toiset taas jäävät paikoilleen. Hän peräänkuulutti tutkimusta, jossa verrataan muuttajia ja paikallaan pysyjiä. Myös kysymys, miksi yksilö valitsee tietyn kohdemaan, on mielenkiintoinen. Tämä on luonnollisesti yhteydessä myös paikka- ja maapreferensseihin, jotka vaihtelevat yksilöstä toiseen. Voidaan myös kysyä, onko muutto ollut kannattavaa. Tätä on jossain määrin mahdollista mitata esim. taloustutkimuksessa tulotason kohoamisella, työuralla etenemisellä jne.,

Kevään MEV-seminaarissamme Research Fellow Nicholas J. Evans, University of Aberdeen, esitelmöi ”The Baltic Failure? The Finnish National Steamship Company and Emigration to North America, 1880–1923” -teemasta. Hän oli myös yksi ohessa kuvatun konferenssin järjestäjistä Skotlannissa.

jos muuton syyt ovat liittyneet taloudellisiin tekijöihin. Myös se, onko lähtöalueellaan työttömänä ollut henkilö saanut kohdemaassaan työtä, on mitattavissa.

Prof. Fitzpatrick käsitteli myös siirtolaisten kirjeitä ja hän korosti, että kirjeistä saatava informaatio valottaa asioita nimenomaan kirjeen kirjoittajan näkökulmasta; ts. mitä seikkoja hän on halunnut nostaa esiin uuden kotimaansa olosuhteista – ja toisaalta, mistä hän on halunnut vaieta.

Elli Heikkilä